

فرصت‌ها و تهدیدهای حمله روسیه به اوکراین برای فعالان اقتصادی ایران

نشست «کمیته بررسی اثرات بحران اوکراین بر اقتصاد ایران» به همت مرکز پژوهش و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی اصفهان برگزار شد.

ظرفیت‌های جایگزینی در بازار انرژی، محصولات کشاورزی و مواد اولیه صنایع از آثار و تبعات بحران موجود

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی اصفهان **سید کمیل طیبی**، مدیر قطب اقتصاد بین الملل دانشگاه اصفهان در این نشست با بیان اینکه جنگ روسیه و اوکراین تبعات زیادی بر اقتصاد جهانی و سایر مولفه‌های عرصه‌های سیاست و اجتماع داشته است افزود: از سوی دیگر دعوی قدرت‌های بزرگ اقتصادی مبنی بر تحریم روسیه نیز دارای آثار اقتصادی گسترده‌ای خواهد بود.

وی با بیان اینکه در صورت تعمیق این تنش، هزینه‌های زیادی برای بشر ایجاد خواهد شد ابراز امیدواری کرد این بحران هر چه زودتر تعدیل شود.

طیبی تغییرات عمده و ایجاد جایگزینی در بازار انرژی، کالاها و محصولات کشاورزی و مواد اولیه صنایع را از آثار و تبعات بحران موجود معرفی کرد.

این مدرس دانشگاه، نگرانی از افزایش قیمت حامل‌های انرژی و نفت در غرب را در بلندمدت تورم‌زا عنوان و تصریح کرد: معمولاً کشورها از قدرت تحمل افزایش قیمت انرژی و نفت در بلندمدت برخوردار نبوده زیرا الگوی تولید و مصرف انرژی این کشورها، نسبت به کشورهای صادرکننده نفت متفاوت است.

طیبی بر نقش این جنگ بر فضای کسب و کار ایران نیز تأکید کرد و افزود: در زمان بحران‌هایی نظیر جنگ و کرونا، به کارگیری و تخصیص منابع تولیدی و انسانی تغییر خواهد یافت زیرا بر اساس نیازهای موجود منابع، تخصیص مجددی پیدا خواهد کرد و بالتبع بحران روسیه و اوکراین نیز این پیامد را به دنبال خواهد داشت. وی تأکید کرد توسعه روابط اقتصادی و تجاری با روسیه هم فرصت است و هم تهدید.

شاهد مرزهای جدیدی برای جریان تجارت، مبادلات پولی و جریان سرمایه بین کشورهای جهان خواهیم بود

محمد واعظ برزانی، عضو هیأت علمی دانشکده علوم اداری و اقتصاد دانشگاه اصفهان نیز در این نشست با بیان اینکه در آینده شاهد مرزهای جدیدی برای جریان تجارت، مبادلات پولی و جریان سرمایه بین کشورهای جهان خواهیم بود افزود: در این زمان کشورها روابط اقتصادی را در داخل بلوک سیاسی خود گسترش خواهند داد.

وی افزود: ایران برای شناخت مزیت‌های نسبی بالقوه خود در قبال روسیه باید دارای رویکردی فعال باشد که یکی از مهم‌ترین مزیت‌های نسبی ما در آینده در تجارت حوزه «راه» شامل راه‌های زمینی، هوایی، دریایی، مجازی و... می‌باشد.

واعظ تصریح کرد به طور خاص در رابطه با روسیه ما از ظرفیت بزرگی برای انتقال کالا از خلیج فارس به روسیه و انتقال کالا از روسیه به خلیج فارس و غرب برخوردار هستیم.

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان گفت: ایران می‌تواند با تأمین امنیت مسیر این مراودات، از طریق اخذ هزینه‌های مربوطه در چارچوب اهداف انسان دوستانه، استفاده کند.

وی همچنین در خصوص الگوی تجارت مستقیم ایران با روسیه نیز گفت: در زمینه صادرات می‌توانیم از ظرفیت صدور محصولات پتروشیمی، لبنی و لوازم خانگی باکیفیت ایرانی بهره‌مند شویم.

واعظ در ادامه با اشاره به قدرتمند بودن روسیه در زمینه مهندسی مواد گفت: در زمینه تجهیزات مکانیکی و کالاهای راهبردی نیز ایران می‌تواند واردکننده از این کشور باشد.

این مدرس دانشگاه الحاق ایران به نظام تسویه مبادلات مالی روسیه را عاملی ایمن بخش برای تجارت خارجی کشورمان دانست.

واعظ همچنین تعریف مشارکت‌های چندجانبه با روسیه و کشورهای دیگری مانند ایران، روسیه و چین یا ایران، روسیه و آذربایجان را نیز فرصتی برای کشورمان عنوان کرد.

افق پیش‌روی بازارهای بین‌المللی دارای در بحران موجود

این مدرس دانشگاه در ادامه پیش‌بینی کرد در صورت ادامه دامنه بحران ایجاد شده در حد وضعیت موجود، قیمت نفت خام بین 100 تا 140 دلار و قیمت طلا نیز در دامنه 1800 تا 2100 دلار در هر اونس در افق چند ماه آینده در نوسان خواهد بود. اما چنانچه این بحران گسترش یافته و به چین کشیده شود، قیمت جهانی طلا و نفت افزایش یافته و حتی افزایش قیمت طلا به 2500 دلار در هر اونس نیز محتمل خواهد بود و بالتبع این امر باعث ایجاد جریان‌های مالی جدید در اقتصاد بین‌الملل خواهد بود.

واعظ در پایان سخنان خود بر ضرورت توجه به طلا در مدیریت ذخایر خارجی کشور تأکید کرد.

میز روسیه در اتاق بازرگانی اصفهان ایجاد شود

همچنین **سهراب بختیار**، فعال اقتصادی و عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه نیز با بیان اینکه از نظر استراتژیک مناسبات ایران با روسیه راهبردی‌تر از روابط ما با جهان غرب است، میزان صادرات و واردات این کشور در سال 2021 را به ترتیب 551 و 366 میلیارد دلار بیان کرد.

وی افزود: این در حالی است که 38.2 درصد واردات روسیه از سمت اتحادیه اروپا و انگلیس و 20.9 درصد متکی به چین و حدود 6 درصد آن به آمریکا بوده است.

بختیار با تأکید بر متکی بودن اقتصاد روسیه به اتحادیه اروپا گفت: تعاملات تجاری ایران با اوکراین نسبت به روسیه بسیار ناچیز بوده و باید توجه داشت حدود 70 درصد غلات خاورمیانه از این دو کشور تأمین می‌شود.

وی جایگاه روسیه و اوکراین در صادرات ایران در بین 153 کشور را به ترتیب 11 و 64 عنوان کرد.

بختیار گفت: در حالی که میزان واردات ایران از اوکراین در سال 1399 نسبت به 10 ماهه اول سال جاری 2 برابر شده است میزان وارد از روسیه نیز حدود 30 درصد رشد داشته است.

وی همچنین در خصوص اثر تحریم‌های اروپا و آمریکا بر اقتصاد ایران نیز گفت: تحریم‌های مالی و ریزش روبل در مقایسه با ارزش‌های معتبر جهانی، موجب تقویت مناسبات مالی این کشور با ایران خواهد شد.

این فعال اقتصادی، اعمال تحریم‌هایی در حوزه واردات و صادرات محصولات کشاورزی به ویژه غلات از روسیه را نیز فرصت مناسبی برای تأمین غلات و دانه‌های روغنی ایران از طریق مبادله پایاپای با روسیه عنوان و تصریح کرد: این در حالی است که تحریم روسیه در حوزه انرژی نیز موجب تأثیر فزاینده‌ای در بخش انرژی ایران شده است.

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه همچنین با اشاره به افزایش چشمگیر تقاضای روسیه برای محصولات کشاورزی کشورمان در هفته‌های اخیر، این امر را فرصت مغتنمی برای پشتیبانی از تجار و صادرکنندگان ایرانی دانست. وی در ادامه تشکیل میز روسیه و دفتر اوراسیا در اتاق بازرگانی اصفهان را در گسترش حجم صادرات اصفهان به این کشور

رصد رویدادهای بین المللی و ارائه گزارش ها و تحلیل های اقتصادی ویژه در اتاق بازرگانی اصفهان

زهره زمانی، مدیر پژوهش و بررسی های اقتصادی اتاق بازرگانی اصفهان در آغاز این نشست با بیان اینکه تحولات بین المللی می تواند فرصت ها و تهدیدهای قابل توجهی برای فعالان اقتصادی استان و کشور داشته باشد، از رصد رویدادهای بین المللی و ارائه گزارش ها و تحلیل های اقتصادی مورد نیاز فعالان اقتصادی در اتاق بازرگانی اصفهان خبر داد و تصریح کرد: به همین منظور واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی اتاق بازرگانی اصفهان با هدف ارائه آمار و تحلیل های اقتصادی مناسب مورد نیاز فعالان اقتصادی و سیاستگذاران و تصمیم سازان حوزه های مختلف کسب و کار تاسیس شد که در مواردی مانند وقوع پاندمی کرونا یا حمله روسیه به اوکراین با برگزاری نشست های تخصصی و ارائه گزارش های اقتصادی و تحلیلی مناسب، فرصت ها و تهدید های این رویدادها را در اسرع وقت شناسایی و اطلاع رسانی خواهد کرد.

وی با اشاره بر نقش ویژه روسیه در تجارت خارجی ایران و جهان تصریح کرد: انزوای اقتصادی این کشور و کاهش حجم تجارت روسیه با اروپا و غرب فرصت بی نظیری برای اقتصاد ایران ایجاد خواهد کرد تا با تامین بخش قابل توجهی از نیازهای بازار این کشور ناشی از خروج کشورهای دیگر، درآمدهای ارزی کشور را افزایش دهد. وی با توجه به ادامه دار بودن تنش های آمریکا و غرب، روسیه را بازار مناسبی برای تجارت و توسعه صادرات ایران در میان مدت و بلندمدت دانست.